

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu
Namminermt Naalakkersuisoqarfik

2024

UPA2024/98

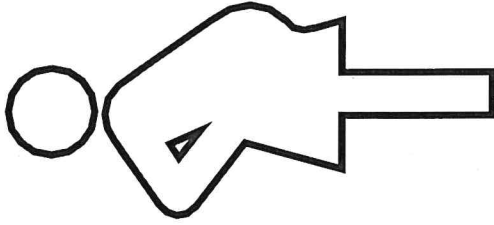
Angajoqqaat sulinngiffeqartarannik sivitsuineq
Periutsip ingerlasarneranik misissuineq

Saqqummiisoq: Karen Kiær Jakobsen

Erninermi malittarisassat pillugit saqqummiineq

- Sulinnigiffeqarnissamut sulinniginnissamullu pisinnaatitaaffik
- Sulinnigiffeqarnerup sivitsorneqarnera
- Namminersortunut sulinnigiffeqarneq erninermilu ullormusiat

Sulinngiffeqarneq imaluunniit sulinnginneq

Inatsisini sulinngiffeqarneq sulinnginnerlu immikkoortinneqarput

Sulinngiffeqarneq tassaavoq sapaatit akunneri aalajangersimasut, inuit tamarmik pisinnaatitaaffisaat.

- Namminersortuni atorfeqartut sulinngiffeqarnerup nalaani tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akissarsiaqarnissamut pisinnaatitaapput. Sulitsisut erninermi aningaasaateqarfik aqutigalugu utertitsilluni akiliinermut pisinnaatitaapput.
- Pisortani atorfeqartut pisarnertut isumaqatigiissut naapertorlugu akissarsiaqarnissamut pisinnaatitaapput.

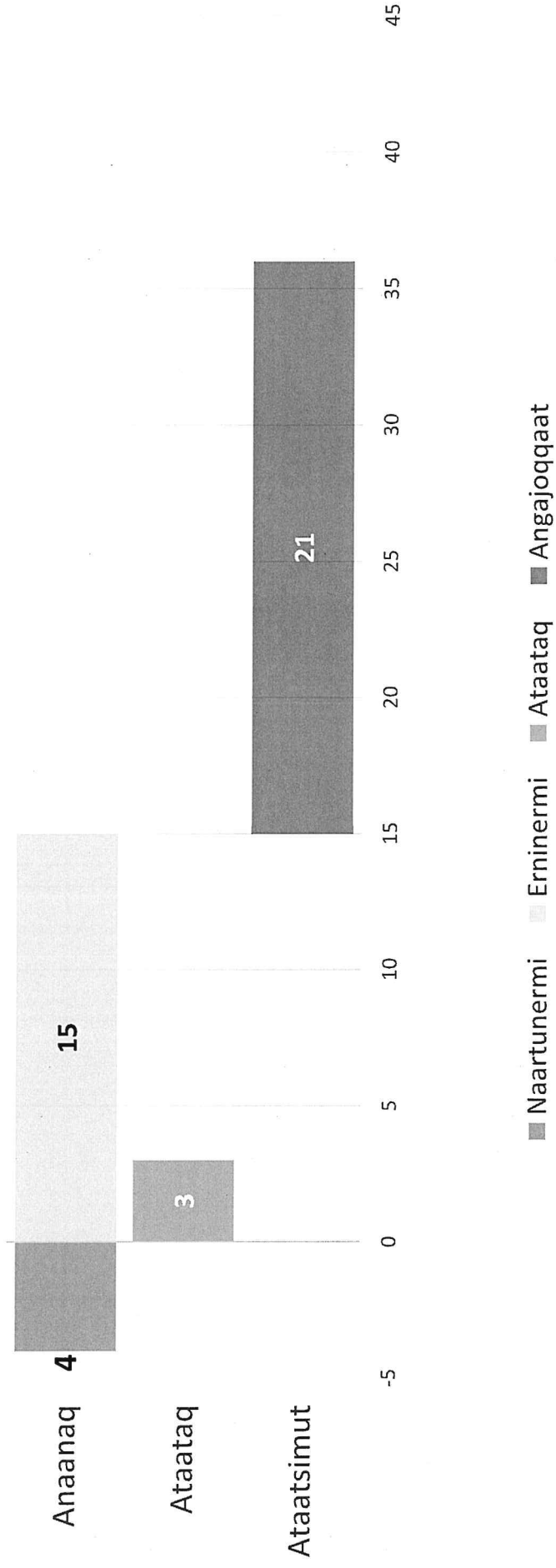
Sulinnginneq pisunit aalajangerneqartarpoq

- Naartunermi napparsimaneq
- Ulorianartumik suliffeqarneq
- Sulinnngiffeqarnerup nalaani meeqqamik annaasaqarneq (aliasunneq pillugu sulinngiffeqarneq)
- Inuit tamarmik erninermi ullormusianik pisinnaatitaapput

Sulinngiffeqartarneq

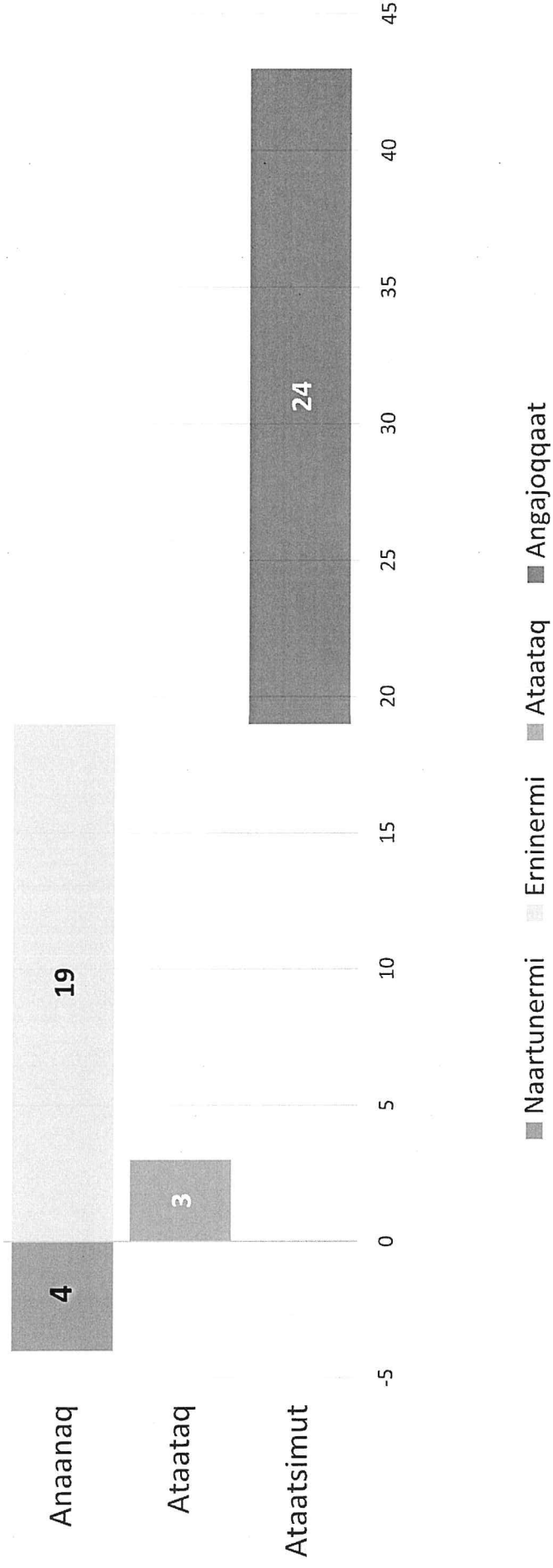
ATAATSIMIK MEERARTAARNERMI SULINNGIFFEQARNEQ

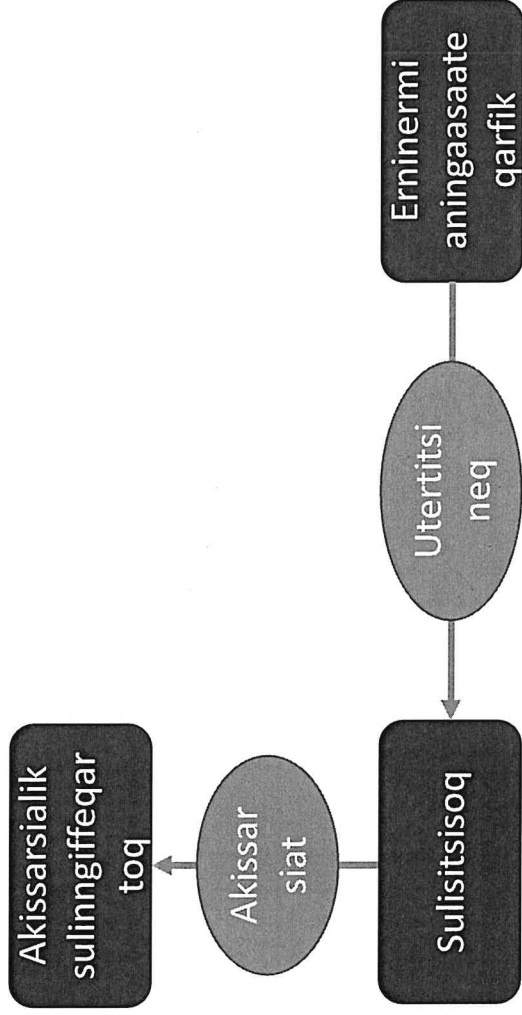
Sulinngiffeqartarneq

MARLUNNIK MEERARTAARNERMI SULINNGIFFEQARNEQ

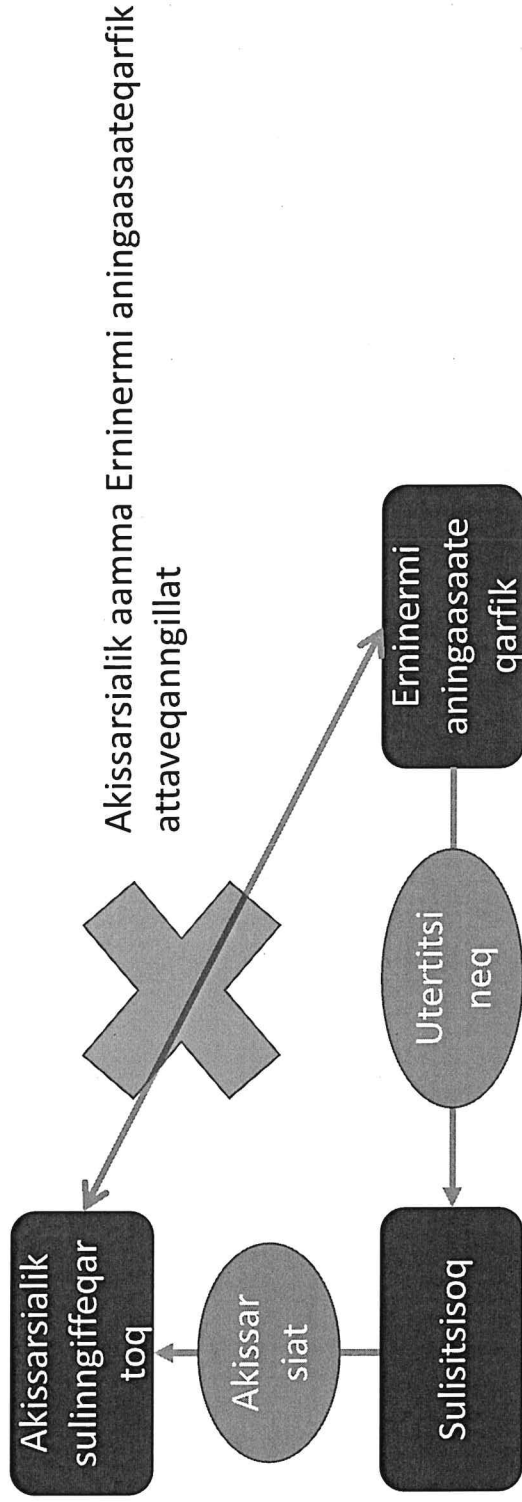

Erninermi aningaasaateqarfik

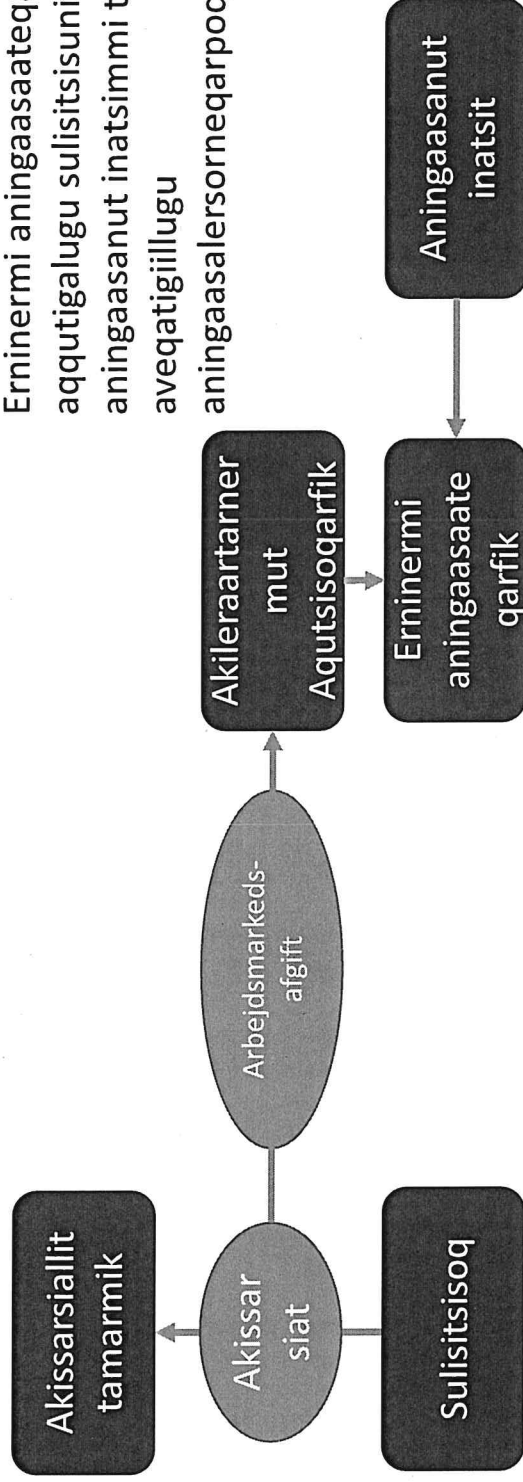
Erninermi aningaasaateqarfik

Erninermi aningaasaateqarfik - aningaasalersuineq

Erninermi aningaasaateqarfik AMA
aqutigalugu sulisitsisunit aamma
aningaasanut inatsimmi tapiissutinit
aveqatigiillugu
aningaasalersorneqarpoq

Suliffeqarfinni namminersortuni akissarsinissamut pisinnaatitaaffiit

Inatsisit minnerpaaffimmiipput.

Akissarsialik nalinginnaasumik akissarsiat 80 %-iini pisinnaatitaavoq

- Erninermi ullormusianit nal.ak. 103 kr-init minnerusinnaangillat (2024-mi kisisit)
- Inatsit nal.ak. qaffasinnerpaamik akigitamit 125 kr-init qaangiilluni
pisinnaatitaaffeqartitsingilaaq (2024-mi kisisit)
- Isumaqatigiissut imaluunniit atsiarluni isumaqatigiissut maillugu amerlanerusunik
pisinnaatitaasoqarsinnaavoq

Inatsit maillugu sulisisoq tamakkiisumik utertitsilluni akilernerqartussaavoq

- Inatsimmi allaqqasut sinnerlugit sulisisoq tunniussippat, sulisisoq
amerlanerusunik utertitsiffiqeqassangilaaq.

Suliffeqarfinni namminersortuni atorfilittat akissarsinissamut pisinnaatitaaffiat– assersuutit

Akissarsialik nal.ak. 125 kr-inik akissarsisarpoq. Sulisitsisoq inatsit mallilugu akissarsiaqartitsivoq.

- 80 %-ii tassaapput 100 kr.
- Erninermi ullormusiat tassaapput 103 kr.
- Akissarsialik sulinngiffeqarnerup nalaani nal.ak. 103 kr-inik akissarsiaqassaaq
- Sulisitsisoq 103 kr-inik utertitsiffiqineqassaaq

Akissarsialik nal.ak. 175 kr-inik akissarsisarpoq. Sulisitsisoq tamakkiisumik akissarsiaqartitsivoq.

- 80 %-ii tassaapput 140 kr.
- Qaffasinnerpaamik akigititaq tassaavoq 125 kr.
- Akissarsialik nal.ak. 175 kr-inik akissarsisarpoq.
- Sulisitsisoq 125 kr-inik utertitsiffiqineqassaaq aamma nammineq 50 kr-it akilerlugit.

Nunani avannarlerni sulingiffeqartarnek

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Nuna	Naartun eq	Anaanaq	Ataataq/ Anaanaaqa taasoq	Angajoqqaat	Katillugit	Oqaaseqaatit
Kalaallit Nunaat	Sap.ak. 4	Sap.ak. 15*	Sap.ak. 3*	Sap.ak. 21	Sap.ak. 43 Qaammatit 10	Marlulinermi amerlanerusulluunniit sulingiffeqarnek sivitsorneqassaaq
Island	Qaammat 1	Sap.ak. 20*+6	Sap.ak. 20*+6		Ukioq 1	Naartunermi erninermilu sulingiffeqarnerit ataqatigiipput. Naatunermi sulingiffeqarnek sivitsorneqarpat = erninermi sulingiffeqarnek sivikinnerulissaaq
Savalimmiut	Sap.ak. 4	Sap.ak. 14*+28	Sap.ak. 4		Sap.ak. 50	Angajoqqaat sulingiffeqarnek ajorput, ataatali anaanap sulingiffeqarnerani sap.ak. 28-it tigusinnaavai. Marlulinermi amerlanerusulluunniit sulingiffeqarnek sivitsorneqassaaq
Danmark	Sap.ak. 4	Sap.ak. 2*+13	Sap.ak. 2*+13	Sap.ak. 9+9*	Sap.ak. 52 Ukioq 1	Sulingiffeqarnek pillugu EU-mi aalajangiinermik piviusunngortitsineq
Sverige	40 ullut	90 ullut*	90 ullut*	150+150 ullut	520 ullut 1,5 ukioq	
Norge	Sap.ak. 12	Sap.ak. 6*	Sap.ak. 2*	Sap.ak. 32	Sap.ak. 52 Ukioq 1	Angajoqqaat najugaqatigiinngippata, ataataq sap.ak. pissai isumassuisumut allamut tunniunneqarsinnaapput.

* Sulingiffeqarnek immikkut aalajangerneqartoq

Sulinngiffeqarnermik sivitsuineq

Sap.ak. 16-it saniatigut angajoqqaat sulinngiffeqartinneqassappata, Kalaallit Nunaanni katillugit sap.ak. 59-inngussapput (ukioq ataaseq sap.ak. arfineq-marluk).

- Meeqqap ataasiliinissaata tungaanut sulinngiffeqarneq atuutissaaq

Aningaasartuutit 12 mio. kr-it misaaniissapput

- Namminersortuni atorfeqartut akissarsiaat 5,3 matussusernissaannut
- Pisortani atorfeqartunut, ilinniartunut namminersorlutillu inuussutissarsiortunut 6,6.
- Sap.ak. saniatigut qanoq amerlatigisunik atuisoqassanersoq nalorninartoqarpoq
- Aningaasartuutit malitsigisaat, akileraartarnermik iluanaarutit annaasat aamma sulitsisunut aningaasartuutaasut, ilanngullugit naatsorsorneqanngillat.

Isumaqatigiissutini akissarsiaqarnissamut pisinnaatitaaffinnut tunngatillugu sap.ak. aalajangersimapput. Sulinngiffeqarneq sivitsorneqassappat, isumaqatigiissut malillugu akissarsiallit sap.ak. saniatigut akissarsiat pillugit aatsaat pisinnaatitaalisapput, isumaqatigiissummumut nutaamut ilanngunneqarpata.

Sulinggiffeqarnermik sivitsuineq – meeqqamut sunniutai

- 2002-mi Danmarkimi erninermi sulinggiffeqartarneq qaammatinik pingasunik sivitsorneqarpoq. Ukioq kingulleq sulinggiffeqarnerup sivitsorneqarnerata sunniutai pillugit misissuinermi naliiiffiqineqarpoq.
- Siviruserumik sulinggiffeqartut meeraat 7. aamma 8. klassimi atugarissaarnerupput
- Siviruserumik sulinggiffeqarneq meeqqap inuttut misigissutsikkullu piginnaasaanik nukittorsaavoq misigissutsikkullu aalaakkaanerulluni
- Sulinggiffeqarnerup sivitsorneqarnera meeqqanut immikkut isumaginninnikkut atugarliortunut iluaqtaanerpaavoq. Tamanna ilaatigut iserpoq, atuannginnerit akuttunerulerlutik 9. klassimilu pitsaanerumik karakteereqalerlutik

Sulinngiffeqarnermik sivitsuineq – naligiissitaaneq

2022-mi arnat 545-it angutillu qulingiluat sap.ak. tallimat sinnerlugit erninermi ullormusiaqarput. Angutit taamaallaat 1,6 %-it sivisunerusumik sulinggiffeqartut annertoqatigaat.

- Erninermi aningaasaateqarfik annertunerusumik arnanut tunniussisarpoq. Angajoqqaat sulinggiffeqarnissamik qinnuteqartut pingajorarterutaat inorlugu angutinut tunniunneqartarput.

Angajoqqaat sulinggiffeqarnerat sivitsorneqarpat arnat amerlanerusut atussagaat ilimagineqarpoq.

Arnap, siullermik meerartaarnermi, isertitami 30 %-ii, aamma inuunermi akissarsiami 10 %-ii annaasarpai. Meeraq ataaseq isumaqarpoq inuunermi akissarsiat 10 %-inik ikinnerulerlut.

Qaammatit arfinillit angullugit sulinggiffeqarneq naligiissitaanermit iluaqutaasumik sunniuteqarpoq. Qaammatit arfinillit sinnerlugit sulinggiffeqarnermik sivitsuineq naligiissitaanermit ajortumik sunniuteqarpoq.

Sivisunerusumik sulinggiffeqarneq isumaqarpoq arnap suliffimmi qaffassarnissamut piffissaq sivisunerusooq atortariaqaraa.

Sivisunerusumik sulinggiffeqarneq sulisisut akornanni annertunerusumik nammatassiinertut isigineqarsinnaavoq. Arnat tunulliullugit angutinik atorfinitsitsinissamut pissutissarsiuutaasinnaavoq.

Sulningiffeqarnermik immikkut aalajangiineq

Nunani avannarlerni misilittakkat takutippaat, immikkut aalajangiineq tassaasoq ataataq sivilunerusumik sulningiffeqarnissaanut sakkusaaq pitsaanerpaaq.

Ataatsimut isigalugu sulningiffeqarnermik immikkut aalajangiisoqarpat ataataasup atornerusaraa, kisianni sulningiffeqarneq angajoqqaat agguataagassaat atortarnagu.

Immikkut aalajangiineq najoqqutaasutut sunniuteqartarpoq. Ataataasut sulningiffeqarnissaat nalinginnaasunngortissavaa, aamma inuiaqatigiit isumaqartut ataataasut sulningiffeqarnerat tulluartuusooq takutillugu.

Sulningiffeqarnermik immikkut aalajangiineq ilaqtariinni aqqiagiingissutinik annikillisisinnaavoq, aamma ataataasut errortassanik suliaqarnerulersillugit (kisianni iganeq eqqjaanerlu minillugit)

Namminersortunut erninermi ullormusiat

Namminersortut sulinngiffeqarnerup nalaani tamakkiisumik taartisiaqarnissamut pisinnaatitaapput.

- Sap.ak. erninermi ullormusianik nal.ak. 14-inik ikinnerusunik tunisisoqassanngilaq
- Sap.ak. erninermi ullormusianik nal.ak. 40-nik amerlanerusunik tunisisoqassanngilaq

Qaammatit kingullit pingasut isertitat isigineqassapput. Taakkua eqqortumik takutitsinngippata, ukiumut isertitat atorineqarsinnaapput.

Aappaasoq imaluunniit inooqataasoq ikiuutaatillugu unammillernartua: Amerlanertigut angut isertitaqartitsisarpoq. Taamaattumik arnaq ikiuutaasoq 0 kr-inik isertitaqartarpoq. Taamaattumik sap.ak. erninermi ullormusiaqartarpoq nal.ak. 14-inut (qaammammut 1442 kr-it)

Namminersortut erninermi aningaasaateqarfimmut ilanngullugit?

Nunani avannarlerni misilittakkat ajortut

Kina namminersortuua?

- Kalaallit Nunaanni kisimiilluni ingerlatsiveqarfiit 3500 missaanniipput.
- Inuussutissarsiutigalugu piniartut 2000 missaanniipput.

Nunat ilaasa inuit B-nik isertitallit ilanngutitippaat.

- Ilinniarnermusiat aamma ernianit isertitat tassaapput B-nik isertitat.

Kajumissuseq tungavigalugu aaqjiissuteqarneq nammaqataannngilaq.

- Sulingiffeqarneq sioqqutitsiarlugu inuit peqataaniarlutik nalunaartassapput, aamma sulingiffeqarnerup kingorna peqataaniarnatik nalunaartassallutik

Namminersortunut pitsanngoriaatissatut iluarsiiissutit

Aalajangersakap oqaasertaanik allannguiineq.

- Amerlanerusunik isertitaqarneq uppersarsarneqarsinnaatinnagu, nal.ak. 14-it aallaaviussapput
- Iluarsiissut: Isertitat ikinneruppata imaluunniit uppersaateqanngippat isertitat aallaaviussapput: nal.ak. 14-it

Aappasoq aamma inooqataasoq ikiuutaatillugu, aappariit katillugit isertitaat naatsorsuinermut tunngaviusussatut periarfissaavoq. Namminersortoq amerlasuunik isertitaqartillugu aamma ikiuutaasoq nammineq isertitaqartinnagu aappariinnut iluaqutaassaaq

Nal.ak. 14-inik killigititaaq tamanut atuuttoq soorlu 20-nut qaffallugu

Assersuutigalugu piffissaq eqqorlugu naatsorsuusiornissamut imaluunniit angisuunik pisaqartoqartillugu, namminersortut aappaasorlu imaluunniit inooqataasorlu ikiuutaasoq sap.ak. aalajangersimasumik nal.ak. amerlassusaat aalajangersimasut sulisoqarnissaanut periarfissiilluni.